

Nacionalinis
skurdo
mažinimo
organizacijų
tinklas

NVO VAIKAMS
KONFEDERACIJA

Lietuvos negalios
organizacijų forumas

LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijai

2026 10 01

DĖL NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ, TEIKIANČIŲ SOCIALINĖS PASLAUGAS, FINANSAVIMO

Nacionalinis skurdo mažinimo organizacijų tinklas, Lietuvos negalios forumas ir NVO vaikams konfederacija palaiko siekį didinti socialinių paslaugų srityje dirbančių darbuotojų darbo užmokestį ir gerinti jų darbo sąlygas, todėl sveikiname 2026 m. rugsėjo 25 d. pasirašytą atnaujintą socialinių paslaugų šakos kolektyvinę sutartį.

Kartu atkreipiame dėmesį, kad priimami sprendimai didina atotrūkį tarp biudžetinių įstaigų ir nevyriausybinių organizacijų (toliau – NVO) darbo užmokesčio.

NVO teikia įvairias socialines socialines paslaugas pagal Socialinių paslaugų katalogą. Šias paslaugas jos dažniausiai teikia pagal valstybės ar savivaldybių nustatytus finansavimo dydžius ir įkainius, o socialinių darbuotojų darbo užmokestis finansuojamas iš šių lėšų. Darbuotojų darbo užmokestis tiesiogiai priklauso nuo nustatytų įkainių, todėl jų nepadidinus NVO neturi realių finansinių galimybių analogiškai didinti darbuotojų atlyginimų.

Atkreipiame dėmesį, kad šiuo metu sistemingai stebimi tik biudžetinio sektoriaus socialinių darbuotojų atlyginimai. Naujos sutarties nuostatos bus taikomos 105 socialinių paslaugų biudžetinėse įstaigose dirbantiems maždaug 6,6 tūkst. profesinių sąjungų narių, aukštesnę kvalifikacinę kategoriją turintiems socialiniams darbuotojams¹. Tačiau šalyje dirba daugiau kaip 17 tūkst. socialinių paslaugų srities darbuotojų. Apie didelę dalį šių darbuotojų, įskaitant NVO darbuotojus, atlyginimų duomenų nėra. Dėl to sprendimai dėl paslaugų finansavimo ir įkainių priimami neturint išsamaus vaizdo.

Dalis socialinių paslaugų finansavimo dydžių nustatomi teisės aktais, o kitų įkainių perskaičiavimo galimybės ir periodiškumas yra riboti. Pavyzdžiui, 2025 m. vaikų dienos centrų (toliau - VDC) finansavimui per akreditaciją skirta 9,5 mln. eurų 518 organizacijų, o socialinės reabilitacijos paslaugoms asmenims su negalia – 5,1 mln. eurų 297 organizacijoms². Šie dydžiai

¹ Lietuvos profesinių sąjungų konfederacija, [Nauja Socialinių paslaugų šakos kolektyvinė sutartis: daugiau poilsio, papildomos atostogos ir trumpesnis darbo laikas](#)

² SADM, [Ministerijos finansavimo priemonių apžvalga 2025 metais](#).

nėra indeksuojami, atsižvelgiant į kintančius ekonominius rodiklius. 2026 m. VDC finansavimas padidėjo iki 10,8 mln. Eur, t. y. 13,7 proc., tačiau papildomi 1,3 mln. Eur skirti tik rugsėjo mėnesį. Taigi didžiąją metų dalį centrai dirbo su 2025 m. lygio finansavimu, nors MMA nuo sausio 1 d. padidėjo 11,1 proc., o vartotojų kainos 2026 m. rugpjūtį, palyginti su 2025 m. rugpjūčiu, išaugo 6,1 proc.³ Vienkartinis finansavimo padidėjimas nekompensuoja per 2021-2026 m. susidariusio atotrūkio: per šį laikotarpį VDC finansavimas augo apie 19,6 proc., o MMA – 79,6 proc.⁴ Nuolatinio mechanizmo, užtikrinančio finansavimo augimą kartu su darbo užmokesčio sąnaudomis, nėra.

SADM duomenimis, 2025 m. pirmąjį ketvirtį savivaldybių biudžetinėse įstaigose dirbančių socialinių darbuotojų vidutinis darbo užmokestis „į rankas“ siekė 1 411 eurų. Tais pačiais metais NVO vaikų dienos centre vienu etatu dirbančio socialinio darbuotojo vidutinis darbo užmokestis „į rankas“ buvo 988,36 Eur, o socialinio pedagogo – 879,26 Eur. Taigi už tokį patį darbą NVO sektoriuje mokama apie 420 Eur per mėnesį, arba beveik 30 proc., mažiau. Biudžetinėse įstaigose socialiniai darbuotojai 2026 m. I ketvirtį vidutiniškai uždirbo jau 1 510 eurų „į rankas“⁵. Tokie skirtumai už tokį patį darbą kelia vienodų darbo sąlygų ir socialinio teisingumo principų neatitikimus, todėl būtina ieškoti būdų juos mažinti.

Nekonkurencingas atlygis apsunkina NVO galimybes pritraukti ir išlaikyti kvalifikuotus darbuotojus. Pavyzdžiui, VDC apklausoje (325 VDC iš 58 savivaldybių) paaiškėjo, kad:

- per pastaruosius dvejus metus darbuotojų neteko 52,88 proc. centrų;
- dažniausia darbuotojų išėjimo priežastis – konkurencingas atlyginimas (50,56 proc.);
- didžiausią finansavimo trūkumą darbuotojų atlyginimų srityje nurodė 72,79 proc. VDC.⁶

Dėl to ilgainiui kyla grėsmė NVO teikiamų socialinių paslaugų prieinamumui ir tęstinumui.

NSMOT 2026 metų balandį-gegužę atliko socialinių paslaugų teikėjų apklausą dėl socialinių paslaugų įkainių nustatymo. Apklaustos metu buvo apklausti paslaugų tiekėjai, teikiantys apsaugoto būsto, palydėjimo paslaugos jaunuoliams ir pagalbos į namus paslaugas. Apklaustos metu paslaugų tiekėjai dalinosi, kad:

- savivaldybės dažnai nustato maksimalius įkainius, kurie nepadengia realių paslaugos teikimo sąnaudų;
- įkainiai už paslaugas peržiūrimi pavėluotai: kai kur tik po dvejų metų pertraukos arba praėjus keliems mėnesiams nuo metų pradžios, nors darbo užmokesčio sąnaudos išauga jau sausio 1 d.;
- dalis savivaldybių taiko paslaugų gavėjų ar valandų limitus arba, patvirtinusios aukštesnį įkainį, paslaugų gavėjų nenukreipia, todėl įstaigom sunku užtikrinti pilnus darbo krūvius

³ Valstybės duomenų agentūra, [Vartotojų kainų pokyčiai. apskaičiuoti pagal vartotojų kainų indeksą](#)

⁴ LIETUVOS VAIKŲ DIENOS CENTRŲ SITUACIJOS 2024–2025 m. ANALIZĖ

⁵ SADM, [Vidutinis socialinių darbuotojų atlyginimas per metus išaugo 100 eurų, išlieka skirtumai savivaldybėse](#)

⁶ LIETUVOS VAIKŲ DIENOS CENTRŲ SITUACIJOS 2024–2025 m. ANALIZĖ

ir konkurencingą atlyginimą. Tuo pačiu pastebima, kad laukiančiųjų eilės gauti socialines paslaugas kai kur siekia 4-5 mėnesius. Nustatyta ir atvejų, kai akredituota paslauga nepradedama teikti, nes nesuderintas jos įkainis.

Taigi, paslaugos kaina ir apimtis priklauso nuo kiekvienos savivaldybės sprendimų, o ne nuo realių paslaugos teikimo sąnaudų. Todėl viešajame sektoriuje didėjantis darbo užmokestis NVO teikiamų paslaugų finansavime atsispindi pavėluotai, iš dalies arba visai neatsispindi.

Išsamių duomenų apie NVO sektoriuje dirbančių socialinių darbuotojų darbo užmokestį šiuo metu nėra, vis dėlto ir turimi duomenys bei atliktos analizės rodo tą pačią tendenciją: NVO socialinių darbuotojų atlyginimai sistemiškai atsilieka nuo biudžetinio sektoriaus, o nekonkurencingas atlygis yra pagrindinė darbuotojų kaitos priežastis. Jei dabar priimami darbo užmokesčio didinimo sprendimai nebus papildyti atitinkamu NVO paslaugų finansavimo didinimu, atotrūkis dar labiau išaugs. Tokiu atveju valstybė pati sukurs nevienodas sąlygas tą patį darbą dirbantiems specialistams, o tai kels grėsmę paslaugų prieinamumui ir tęstinumui daliai labiausiai pagalbos reikalingų žmonių. **Socialinių paslaugų darbuotojų darbo užmokesčio didinimas neturėtų priklausyti nuo paslaugos teikėjo teisinės formos.**

Atsižvelgiant į tai, siūlome:

1. Priimant sprendimus dėl socialinių paslaugų srities darbuotojų darbo užmokesčio didinimo, konsultotis su skėtinėmis nevyriausybėmis organizacijomis, kurios vienija socialinių paslaugų tiekėjus visoje Lietuvoje.
2. Didinant socialinių paslaugų srities darbuotojų darbo užmokestį, kartu numatyti mechanizmą, užtikrinantį atitinkamą NVO teikiamų socialinių paslaugų finansavimo ir įkainių didinimą.
3. Svarstyti galimybę parengti aiškią socialinių paslaugų įkainių apskaičiavimo metodiką savivaldybėms. Įkainiai turėtų būti peržiūrimi nuo kalendorinių metų pradžios, atsižvelgiant į MMA ir viešojo sektoriaus darbo užmokesčio pokyčius bei naujai nustatomus reikalavimus paslaugų teikėjams.
4. Pradėti rinkti ir skelbti NVO sektoriuje dirbančių socialinių paslaugų srities darbuotojų darbo užmokesčio duomenis taip pat, kaip dabar renkami biudžetinių įstaigų duomenys. Tai leistų stebėti atotrūkį ir įrodymais grįsti finansavimo sprendimus.

Nacionalinio skurdo mažinimo organizacijų tinklo direktorė Aistė Adomavičienė
Lietuvos negalios organizacijų forumo prezidentė Indrė Širvinskaitė
NVO vaikams konfederacijos direktorė Elena Urbonienė